

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa,

**Zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich
Hanna Machińska**

IX.517.2965.2018.KK

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny**

W trakcie wizytacji jednostek penitencjarnych przez pracowników Biura RPO, dostrzeżono problem związany z niedostatecznym uregulowaniem przepisów określających normy należności przedmiotów wydawanych kobietom przebywającym w zakładach karnych i aresztach śledczych.

Przedstawiciele Rzecznika szczególnie zwrócili uwagę na sytuację jednej z tymczasowo aresztowanych kobiet. Z uwagi na fakt, iż nie posiadała własnej odzieży, odpowiedniej do pory roku, otrzymała z magazynu aresztu śledczego odzież skarbową, w tym bieliznę wymienioną w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2224, zwanego dalej rozporządzeniem). Wśród otrzymanych przez osadzoną rzeczy nie było biustonosza, gdyż nie jest on ujęty w wykazie bielizny, jaką od administracji więziennej może otrzymać skazana (tymczasowo aresztowana) kobieta. Zgodnie z tabelą nr 3 załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia, do kategorii bielizny należy koszula nocna, majtki damskie oraz skarpety. Brak biustonosza był dla niej tak bardzo dotkliwy, że zmuszona była korzystać z tej części garderoby, będącej własnością jednej ze współosadzonych, która w niedługim czasie opuszczała jednostkę penitencjarną.

Zgodnie z dyspozycją art. 111 § 1 k.k.w. skazany otrzymuje do użytku, z zakładu karnego, odpowiednią do pory roku odzież, bieliznę oraz obuwie, o ile nie korzysta

z własnych. Ustawodawca w trakcie procedowania nad treścią omawianego rozporządzenia pominął jednak fakt, iż biustonosz jest składową częścią kobiecej bielizny.

Należy wskazać, że w niektórych przypadkach nienoszenie biustonosza może rodzić negatywne konsekwencje zdrowotne. Lekarze są w większości zgodni co do tego, że odpowiednie podtrzymanie piersi odciąża kręgosłup, zapobiega bólom związanym z jego przeciążeniem oraz wadom postawy spowodowanym pośrednio garbieniem się przy niepodtrzymanym biuście. Warto również zwrócić uwagę na czynnik kulturowy. W naszym społeczeństwie utrwaliła się już niepisana zasada, w myśl której biustonosz stanowi nieodzowny element kobiecego ubioru. Kobiety noszą go nie tylko ze względów zdrowotnych, ale także psychologicznych, estetycznych i praktycznych. Wobec tego, brak opisywanej części ubioru nierzadko wywołuje u kobiet duży dyskomfort psychiczny.

W podobnej sprawie Rzecznik zwracał się już do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej pismem z dnia 1 września 2010 r. (l.dz. RPO-645637-VII-7002/10), wnioskując o zmianę obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. Nr 186, poz. 1820). Wówczas bowiem przepisy rozporządzenia nie przewidywały wydania osadzonym mężczyznom bielizny typu slipy. Postulat Rzecznika spotkał się z akceptacją, a nowe regulacje gwarantują osadzonym mężczyznom możliwość otrzymania od administracji więziennej przedmiotowej części bielizny.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 2179), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o znowelizowanie załącznika nr 1 tabeli nr 3 omawianego rozporządzenia, poprzez dodanie biustonosza do rodzaju bielizny, jaką Służba Więzienna powinna wydać osadzonej, która nie dysponuje własną, bądź posiadana przez nią bielizna jest niezdalna do użycia.